

РЕЦЕНЗІЇ

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ БОРИСОВОЇ С.Є. “РОЗВИТОК СВІТОВОГО ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ”

Булатова О.В., Професор кафедри міжнародної економіки, проректор з наукової роботи Маріупольського державного університету, доктор економічних наук, професор

Останнє десятиріччя XX століття увійшло в історію як період інтенсифікації інтеграційних і глобалізаційних перетворень, активізації процесів трансформації світового фінансового середовища, зокрема стрімкого розвитку фінансового ринку, зміни його кон'юнктури та структурної розгалуженості.

Новітні процеси, що відбуваються останнім часом у світовому господарстві, особливо виразно проявились у фінансовому секторі. Передусім ідеться про те, що фінансові сегменти, які раніше чітко відокремлювалися (фінансові ринки, банківська справа, управління фінансовою діяльністю корпорацій, портфельне інвестування), дедалі більше інтегруються внаслідок уведення нових фінансових інструментів, інноваційної фінансової техніки та багатонаціонального, багато-дисциплінарного підходу до прийняття рішень із питань фінансового управління. Змінюється й саме фінансове середовище. Серед головних змін - зростання ринку євровалют, розвиток спільного європейського ринку, посилення ролі ТНК, низка міжнародних фінансових та нафтових криз, міжнародна криза заборгованості, розпад комуністичної системи в СРСР і країнах Східної Європи та їх перехід до ринкового господарства. У світі посилюється рух міжнародних капіталів (частково ці зміни стали результатами коливань темпів зростання окремих держав); багато країн, що розвиваються, усувають національні фінансові та торговельні обмеження, надаючи можливість фінансовим структурам, ринкам та інструментам впливати на їх економіку (вільні економічні зони, податкові канікули, спільні підприємства та ін.).

Взаємозв'язок і взаємозалежність національних фінансових ринків поглибилися до такої міри, що можна говорити про новий етап розвитку - формування єдиного світового фінансового простору. Отже надзвичайно актуальним питанням на сьогоднішній день є дослідження тих змін структури світового фінансового ринку, що визначають її новітню якісну сутність з метою максимально об'єктивної оцінки породжуваних цим процесом викликів.

У монографії проведено комплексне теоретико-методологічне дослідження глобальних трансформаційних змін у світовій економіці та її фінансовому секторі, також здійснено оцінку сучасного стану розвитку світового фінансового ринку у розрізі національних фінансових ринків, а також запропоновано концепцію регулювання світового фінансового ринку в системі глобальних економічних трансформацій.

Відмінною рисою монографії є глибина системного самостійного підходу щодо вивчення поставлених у роботі питань та проблем. Наукові положення монографії Борисової С.Є. теоретично обґрунтовано та розроблено автором самостійно. Основні наукові положення базуються на використанні діалектичних методів наукового пізнання та загальнонаукових методах пізнання, структурного методу, методу статистичного аналізу, методів економічного аналізу, графічного та індексного методів та практично апробовані на міжнародних науково-практичних конференціях і семінарах, в практичній діяльності директивних органів різних рівнів, при створенні навчально-методичного забезпечення.

Загалом, позитивно оцінюючи рецензовану працю, можна висловити деякі дискусійні положення та побажання. Пропонуючи у третьому розділі монографії теорію декомпозиції національної економічної системи в контексті зміни ключових ознак фінансового простору, автор недостатньо чітко визначає таксономи та мірономи запропонованої методології, адже турбулентність та волатильність фінансового середовища майже унеможливує визначення останніх як незмінної константи. Також у четвертому розділі автор пропонує аналітичний вимір світового та національних фінансових ринків у відповідності до секторального та індикаторного аналізу, слід зазначити, що робота отримала б більшу практичну значущість, якщо б автор навів сценарний аналіз подальшого макро- та мегаекономічного розвитку, базуючи свої прогнози варіанти на ключових показниках фінансової політики. Проте всі ці зауваження носять суто дискусійний характер та не принижують значення монографії Борисової С.Є., яка є цілісною, логічно збудованою, самостійною та закінченою науковою працею.

Ступінь наукової новизни, теоретичне і практичне значення результатів, достовірність отриманих висновків і рекомендацій, актуальність теми дослідження дають підстави для висновку, що монографія Борисової Світлани Євгенівни “Розвиток світового фінансового ринку в умовах глобалізації” відповідає вимогам та може бути рекомендовано до розгляду та подальшого видання як самостійної наукової праці.